

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Volja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CORTLANDT 2876

NO. 277. — ŠTEV. 277.

NEW YORK, SATURDAY, NOVEMBER 24, 1928. — SOBOTA, 24. NOVEMBRA 1928.

VOLUME XXXVI. — LETNIK XXXVI.

Bolgarski preti državljanska vojna.

VELIKE DEMONSTRACIJE IN SPOPADI V ZAGREBU

Vstaš Mihajlov je odločno zavrnil ultimatum bolgarske vlade. — Vlada je odposlala čete z naročilom, naj ujamajo revolucionarnega Mace-donca. — Napad na uredništvo glasila hrvatske kmetske stranke.

BEOGRAD, Jugoslavija, 23. novembra. — Poročila javljajo, da so se završile v Zagrebu velike demonstracije ter da je prišlo do ostrih spopadov med člani hrvatske kmetske stranke ter hrvatski-mi federalisti.

Kot znano, zahteva hrvatska kmetska stranka gotove izpremembe v ustavi, dočim so federalisti za to, da ostane ustava neizpremenjena.

Demonstranti so navalili na uredništvo glasila kmetske stranke "Novosti" ter vse razdejali. Dva uslužbenca sta bila nevarno ranjena.

Demonstracijam je dal povod članek, ki ga je objavil "Hrvat" glasilo federalistov.

SOFIJA, Bolgarsko, 23. novembra. — Bolgarska vlada je poslala macedonskemu vstaškemu voditelju ultimatum, v katerem ga je pozvala, naj se brezpogojno uda. Ker je Mihajlov ultimatum odločno zavrnil, je poslala voda vojaštvo proti Petriču, kjer je glavna postojanka vstašev.

V svojem odgovoru na ultimatum je rekel macedonski voditelj, da zaslužijo člani bolgarske vlade smrt, ker so največji sovražniki in izkoriščevalci bolgarskega naroda.

Zunanji minister je danes v parlamentu javno priznal, da bolgarska vlada ne more zatreti revolucionarnega gibanja.

Njegova izjava je povzročila velik strah med prebivalstvom. Najbrž bo proglašeno vojno stanje. Na tisoče kmetov beži iz okolice Petriča v glavno mesto ter pravijo, da jim ni mogoče prenehati Mihajlovih nasilstev.

Vstaši so razcepjeni v dve skupini. Prvi načeljuje Mihajlov, drugi je pa načeloval pokojni general Protogerov, ki je bil ubit po Mihajlovem naročilu.

Vlada je pozvala Anglijo in Francijo, naj posredujejo.

LONDON, Anglija, 23. nov. — Neko poročilo, sprejeto danes zjutraj tukaj ob polenajstih od so-fijskega poročevalca United Press, je javljalo, da so poročila o nemirih napačna in da prevladuje mir po bolgarskem glavnem mestu.

Beograd, Jugoslavija, 23. nov. — Macedonski vstaški voditelj Vanica Mihajlov je zapretil, da bo povedel macedonske razbojnice na pohod proti Sofiji, kot se je sporočilo danes tukaj, razven če bodo bolgarske oblasti anulirale zatiralne odredbe proti Macedoncem.

Pretnja je baje povzročila nemir v Sofiji.

Nepotrjena poročila iz bolgarskih obmejnih sekcij ugotavljajo, da napredujejo tolpe bolgarskih vstašev proti Petriču, Gornji in Džumaji, kjer so se že završili spopadi med tekmujočimi macedonski-mi falcijami, — med pristaši umorjenega Proto-gerova in pristaši Mihaelova.

DUNAJ, Avstrija, 23. nov. — Nepotrjena po-ročila so pripovedovala danes o obširni aktivnosti Ivana Mihaelova, voditelja neke macedonske re-volucionarne organizacije.

Poročila, ki so bila v tonu protivladna, so slika-la Sofijo kot prevzeto od panike, ker se pričakuje trenutnega prihoda Mihajlova in njegove vojske. Vojno pravo se pričakuje vsak trenutek in težki oddelki policije stražijo kabinetne člane.

Obramba bo napadla Hoffmanove obtožitelje.

Nasprotovanje skoro vsaki dr. tretjem procesu Harry Hoffmana. Zavrni priči, je bilo vrjetno, ko so radi umora Mrs. Maude Bauer bilo obrazne priče poklicane v pred par leti.

S KONVENCIJE AMERIŠKE DELAVSKE FEDERACIJE

Delegati Delavske Federacije so razpravljali več-raj o delu žensk. — Frey smatra "stabilizacijo" za resno stvar in Hoover se mu zdi kot nekaj Me-sija. — Zvezni delavski tajnik kot gost.

NEW ORLEANS, La., 23. nov. — V jutranji seji sta predložili dve delegatini probleme žensk, zaposlenih v raznih industrijah. Govorili sta tudi o problemih hišnih gospodinj. Delegatinja Lin-dsay je povdarjala, da je ravno žensko delo temelj novih industrij na jugu. Vsled tega je treba sto-riti nekaj, da se spravi ženske v vrste organizacij.

Konvencija je indosirala or-ganizacijsko kampanjo izdelovalcev smodk, delavcev v pralnicah in stenografov. Indosirala je tudi marko "Pequot" za posteljne rju-he, ker je le ta trdka v stiku z uni-jo.

Al Smith vendar ne bo prišel semkaj, čeprav so ga pričakovali njegovi prijatelji. Temu nasproti pa pričakujejo v petek zveznega delavskega tajnika, Davisa.

John Frey, prejšnji urednik Moulders Journal in sedanjí vo-ditelj kovinarskega departamenta, se je poslužil včeraj prilike, da podpre Hooverjev načrt za "sta-biliziranje prosperiete". Načrt, ka-terega je predložil istotako tu zborujoči konferenci govornikov, je razven njega pa pač ne sma-tra nikdo resnim tega stabilizacij-skega načrta. Frey pa ga imenuje opravilo mezdne teorije Ameri-ske Delavske Federacije.

V neki brzojavki na konvenci-jo, zahteva narodna zveza za po-spešenje položaja črnecev potom svojega tajnika pojasnila, kakšno mesto bodo imele mase črnih de-lavcev, ki niso organizirane, v na-meravani organizacijski kampa-nji na jugu.

Črnci so v odlični meri de-lavei naroda, — se glasi v brzo-javki, — a se vidijo pogosto za-postavljene ter izključene od članstva v organizacijah. Ali bo jemala Ameriška Delavska Fede-racija kak ozir na črnce juga v nameravani kampanji za član-stvo? Mi pričakujemo vašega od-govora.

Politik, ki je umoril sina, oproščen.

CHICAGO, Ill., 23. novembra. On ne more pozvati porote, naj pošlje v ječo moža "ki ima tako stalnice v občini kot Mr. Falk" za dejanje, za katero ni bil odgovo-ren, — je izjavil danes pomočni-kojn pravnik Byrne, nakar je bil Arthur Falk, odličen politik, takoj oproščen od obtožbe, da je umoril svojega 21-letnega sina El-dreda. Mladí človek je pokaral svojega očeta, ker je prišel sled-nji pijan domov, nakar ga je oče ustrelil.

Plin ogrožal spečo družino.

Plin, uhajajoč iz treh odprtih cevi na kuhinjskem ognjišču, je skoro umoril celo družino petih danes zjutraj.

Andrew Gardner, star 54 let, se je prebudil, ko je zaduhal plin v stanovanju na 162. cesti ter našel svojo ženo nezavestno, sklo-njeno nad pečjo v kuhinji. V dra-gih sobah so bili trije otroci, vsi

IZ NEW-YORKA V COLOMBIJO

Colombijanec je odletel proti svojemu domu na razdaljo 4600 milj. — Poročnik Mendez je odletel iz šole, kjer se je naučil letati.

FAR ROCKAWAY, L. I., 23. novembra. — Benny je odletel danes zjutraj ob polosmih na 4600 milj dolgi polet v Bogoto, Colombi-jo, v svojem Curtis-Falcon sea-planu "Recaurte".

Oficijelno je Benjamin Mendez, v Ameriki izurjen pilot colombijs-ke zračne službe, a tovariši ga imenujejo "Benny the Gas Boy". To ime so mu dali, ko se je poja-bil nekega dne ter objavil, da je prišel iz Colombije, da se nauči letati.

S poročnikom Mendezom je od-šel John Todhunter kot mehanik. Todhunter je že napravil z dva-ma aviatikocna nad deset tisoč milj obsegajoči demonstracijski polet preko Južne Amerike.

Polet v Colombijo bo izvršen v petih skokih, kojih prvih bo v Jacksonville, Fla., na razdaljo 1040 milj naravnost proti jugu.

Drugi stop bo v Havani na Cu-bi. Na tretji dan bo poletel razda-ljo 700 milj v Poureto Barrios, Guatemala in naslednjega dne v Colon, na razdaljo 1000 milj.

Peti dan namerava poleteti 1300 milj, ko bo šel severozahodno od Colona v Barranquilla, Colombia in odtam južno ob Magdalena re-ki v Girador, kjer bo zamenjal pontone s kolesi za zadnjih petde-set milj na Madrid polje pri Bo-goti.

Poročnik Mendez nosi med dru-gimi stvarmi s seboj lovsko pu-ško, avtomatično pištolo in ribi-ško pripravo.

Poslanec izgnan iz zbornice.

BELFAST, Irsko, 23. nov. — Ko je vzela vlada danes nekaj ča-sa, katerega porabi sicer za mi-nistrske zadeve zbornice, je profe-stiral neki poslanec Joseph Dev-lin, proti temu ravnanju.

Devlin je imenoval člane stranke kopo surovežev in zaročnikov proti javni prostosti. On se je branil sesti na svoje mesto, nakar sta bila poklicana dva policista, ki sta postavila vročerkveža na sve-ži zrak.

nezavestni od strupenega plina, ki se je razširil po celem stanova-nju.

MARYLAND V TROPIČNEM VODOVJU

Vsi člani Hooverjeve družbe spe n a krovu bojne ladje, da najdejo oddiha od tropične vročine, ki vlada sedaj tam.

NA KROVU BOJNE LADJE "MARYLAND", 23. novembra. — Zaveze na obširnem krovu bojne ladje "Maryland" so danes štiti-le novo izvoljenega predsednika Herbert Hooverja, ko je poiskal hladno mesto, da sestavlja svoje govore.

Cela skupina je dobila svoj pr-vi občutek tropičnega solnca, ko je visela vročina moreč nad boj-no ladjo.

"Rollerji" v tiskarni so se taja-li v vročini in objava ladijskega lista je bila ustavljena, dokler se niso rollerji zopet strdili v refri-gatorjih. Trdosrčni mornarji med posadko "Marylanda" pa so rekli glede vročine:

— To ni še nič.

Včeraj zvečer so razdelili krov-ske postelje med člane Hooverje-ve skupine in vsakdo je spal na krovu. Vročina spodaj je bila na-ravnost neznoša.

Obal Mehike, raztrgana in go-rata, je bila vidno tekom celega včerajšnjega dne. Mrs. Hoover, ki je sedela na krovu ter pletla, se je pogosto čudila skalnatim vrho-vom in sumpatni kakki zasneženim visoki gori, ki je stala daleč v no-tranjosti, proč od obali. Sumpat-am je bilo videti kak samotnen čoln, a drugače nikakega znaka življenja.

Mrs. Hoover je tudi pozorno za-sledovala igre, katere so igrali ves dan na krovu. Ploškala je iz-urjenosti poslanca Fletcherja, ki se je tudi pridružil igri.

Glasilo se je, da je Hoover do-vršil nekaj nagovorov. Vsi ti na-govori pa bodo skrajno kratki.

Včeraj zvečer si je ogledal Ho-over s svojo kino-predstavo na krovu. Na njegovo posebno prošnjo so predložili igro "Ben Hur".

Sestavljeni so bili načrti za Ho-overjev sprejem v Corinto, Niea-ragva. Ti načrti so vključevali o-ficijelni sprejem Hooverja na po-motu v Corinto. Tam bosta navzo-ča tako predsednik Diaz kot novo izvoljeni predsednik Moneada, kot javljajo radijska sporočila od tam.

Včeraj je bil "field day" na krovu velike bojne ladje, — dan, katerega ima vsak mornar rad za seboj. Mornarji morajo na ta dan "scrubati" tla na krovu, kar je precej naporno in sitno delo.

Policija naj zavaruje dečke pred deklicami.

YOUNGSTOWN, O., 23. nov. Štiri šolarice je naprosila policija, naj ne postavajo krog dečke višje šole ter ne vznemirjajo dečkov.

Mater dečkov v dotični šoli so se obrnile na policijo za pomoč proti ljubezni željnim deklinam.

Otroka našli mrtvega.

LINDHURST, L. I., 23. nov. — Truplo Fred Bassler-a, starega štiri leta, so našli pozno včeraj po-poldne v umetnem jezeru v bliži-ni njegovega doma. Policija pravi, da je neki Astor Hero, star šestnajst let, priznal, da je smil-dečka v vodo. Bil je arstiran.

VSA ANGLIJA VZNEMIRJENA VSLED KRALJEVE BOLEZNI

Tretji zdravnik je bil poklican poleg navadnih dveh, ko je prehlad razvil kongestijo pljuč. — Prej so bila objavljena pomirjevalna poročila. Velikanske ljudske množice pred kraljevo palačo.

LONDON, Anglija, 23. nov. Stanje kralja Ju-rija je povzročilo danes precej vznemirja med njegovimi podaniki. Kralj, ki trpi na močnem prehladu, je postal naenkrat slabši.

Sir Stanley Hewett in lord Dawson, osebna zdravnika monarha, sta bila poklicana pozno več-raj zvečer v Buckingham palačo. Pozneje je bil poklican tudi tretji zdravnik.

Ob polnoči se je glasilo, da bo ostal dr. Hewett celo noč v pa-laci.

Po ure pozneje, ob polni zju-traj, se je glasilo, da ni opaziti nobene izpremembe v stanju kra-lja.

Poznejše brzojavke se pa gla-se: LONDON, Anglija, 23. nov. — Vojvoda iz Yorka, drugi sin kra-lja Jurija, se je vrnil danes v London iz Northamptona, da se bo nahajal v bližini svojega oče-ta, ki je zbolel na ostrem prehla-du in kongestiji pljuč.

Vojvoda je zapustil London še-le predvčerajšnjim, da se pridru-ži svoji ženi in hčerki Elizabeti v Naseby Hall.

Krog polдне sta lord Dawson in Sir Stanley Hewett izdala bule-tin, ki kaže, da se je kraljeva bo-lezen obrnila na slabše.

Kljub naporom zdravnikov, da ne vznemirjajo javnosti se je lo-til velik strah milijonov Angle-žev. Pred Buckingham palačo se se zbrale velike množice ljudi, kljub naporom stražnikov, da in razženejo.

Ko so nastopile nove straže ob enajstih, je izostala sijajna goi-ba, ki spremlja ponavadi ta do-godek.

V palačo so zdravniki prihaja-li in odhajali. Kraljica Mary je včeraj nadomeščala kralja pri dveh oficijelnih funkcijah.

V palači vlada popolen mir. Ru-tinske posle izvajajo na običajno mirni in nepretenziozni način.

Razvon nenadnega povratka vojvode ne kaže nobene stvar v palači, da se je pripetilo kaj iz-vanrednega.

Kraljica Mary je včeraj zaba-vala Earl of Athlone, generalnega guvernierja Južne Afrike in nje-govo ženo. Po večerji sta odšla oba v Southampton, da se vkre-ta za Južno Afriko.

Prince iz Walesa je sedaj v Do-doma Centre, beli naselbini v Tan-ganjika vlinah v Temni Afriki. On se nahaja na potovanju dobre volje v afriških dominijih.

V kolikor je znano, ne ve še prince za stanje svojega očeta, kaj-to vsaka pronagljena vest bi ga izvanredno razburila.

NAIROBI, Afrika, 23. nov. — Prince iz Walesa, ki se nahaja v Dodoma, Tanganjika, ni objavil še nikake izpremembe v svojih načrtih radi kraljeve bolezni.

Komunikacija z Dodomom je po-časna in težka. Prince, ki je lovil v severni Tanganjiki, je baje v iz-vrstnem telesnem stanju.

V sredo je ustrelil leva v Ufin-mo kraju. Meril je osem čevljev in osem inčev.

Lastni list Mussolinija cenzuriran.

MILAN, Italija, 23. novembra. List Popolo d'Italia je bil danes ustavljen od oblasti, ker je pri-občil neko poročilo o umoru v pre-temnih barvah, kar nasprotuje predpisom Mussolinija.

List je trebilo Mussolinija ter ga ureja njegova brat Arnaldo. Dotični članek je nosil naslov: — Rani! svojo zaročenko ter se u-smrti! v navzočnosti očeta.

Arnaldo Mussolini je rekel: — Bi-li smo po pravici cenzurirani ter smo prvi, da to priznamo.

DENARNA NAKAZILA

Za Vaše ravnanje naznanjamo, da izvršujemo nakazila v dinarjih in lirah po sledečem ceniku:

v Jugoslavijo			v Italijo		
Din.	500	\$ 9.30	Lir	100	\$ 5.75
"	1,000	\$ 18.40	"	200	\$ 11.30
"	2,500	\$ 45.75	"	300	\$ 16.80
"	5,000	\$ 90.50	"	500	\$ 27.40
"	10,000	\$ 180.00	"	1000	\$ 54.25

Stranke, ki nam naročajo izplačila v ameriških dolarjih, opo-zarjamo, da smo vsled sporazuma z našim zvezom v starem kraju v stanu znižati pristojbino za taka izplačila od 3% na 2%.

Pristojbina znaša sedaj za izplačila do \$30. — 60c; za \$50 — \$1; za \$100 — \$2; za \$200 — \$4; za \$300 — \$6.

Za izplačilo večjih zneskov kot goraj navedeno, bodisi v dinarjih lirah ali dolarjih dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih naka-zilih priporočamo, da se poprej z nam sporazumete glede načina nakazila.

IZPLAČILA PO POŠTI SO REDNO IZVRŠENA V DVEH DO TREH TEDNIN "NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBINO \$1.—"

SAKSER STATE BANK

82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CORTLANDT 4427

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)Frank Sakser, President Louis Benedik, Treasurer
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko Za New York za celo leto \$7.00
in Kanado \$6.00 Za pol leta \$3.50
Za pol leta \$3.50 Za inozemstvo za celo leto \$7.00
Za četrt leta \$1.50 Za pol leta \$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se
blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnik-
kov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje
najdemo naslovnika."GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876

ČUDNA ODLOČITEV

Čudna so pota božje previdnosti, in čudna so pota ne-
katerih sodišč.Col. Robert W. Stewart, predsednik sveta ravna-
tlev Standard Oil Company v Indiani, se je moral zago-
varjati pred poroto zastran krive prispege.

Porotniki so ga oprostili.

Navzile temu pa s tem ni dokazana krivda ali ne-
krivda col. Stewarta.Oprostitev se tiče samo ene točke, ki ni imela s pravo
obtožbo nobenega opravlja.Kot znano, se je vršila pred posebnim senatnim od-
borom preiskava, koje namen je bil dognati, koliko vlad-
nih koncesij za olje je bilo izročeni privatnikom.Preiskava se je dolgo vlekla in zaslišanih je bilo do-
sti pri, med njimi tudi col. Stewart.Stavili so mu več nadležnih vprašanj, na katera je ja-
ko izbegljivo odgovarjal ali pa sploh ni odgovoril nanje.Parkrat se je bil zapletel tudi v velika nesoglasja,
vsled česar je bila naperjena proti njemu tožba zastran
krive prispege.Da bo čitateljem zanimiva zadeva jasna, moramo še
nekaj omeniti. Pri vsakem senatnem zaslišanju mora
biti navzočih osem članov senata. Če jih ni osem, ni za-
slišanje postavno, oziroma ni merodajno.Izkazalo se je, da tedaj, ko je bil Stewart zaslišan,
ko se je zapletel v protislovja in si naprtil krivo prispego,
ni bilo ves čas navzočih osem zasliševalcev, pač pa samo
sedem.Sodnik je vso to zadevo pojasnil porotnikom, in po-
rota je enostavno odločila, da Stewart ni bil zaslišan pred
postavno določeno skupino senatorjev ter da potemtakem
zasliševalci niso imeli pravice obtožiti Stewarta krive
prispege.To se pravi: Stewart je sicer po krivem prisegel, toda
vsled odsotnosti enega senatorja ni bilo zaslišanje po-
stavno.Vsi kriminalni slučajji, ki so se razvili iz znanega
oljnatega škandala, so se izjalovili.Proces proti col. Stewartu je najnovejši fijasko. Vse
kaže, da ni mogoče kaznovati težkih zločinov, ki so se za-
vršili v tem slučaju.Nekateri glavni kriveci so se umaknili v inozemstvo,
drugim so pa priskočili prefrigani advokati s svojimi tri-
ki na pomoč.

Senator Norris je rekel glede Stewartove zadeve:

— S takimi odločitvami se naše pravosodje smeši
pred vsem svetom.Konec čevljarke stavke
Lynn.LYNN, Mass., 23. novembra. —
Kakih dvesto od petsto čevljarjev,
ki ih zastavljali v pričetku tega
tedna, se je vrnilo danes na delo.NOVA GLEDALIŠKA
ZGRADBAGledališka zgradba se je podrla
v Parizu. Poslopje je bilo zgraje-
no iz cementa in kamena in je bi-
lo pet nadstropij visoko. Človeških
žrtvi ni bilo, ker sta bila v še ne-
dovršeni zgradbi samo dva čuvaja,
ki sta pravčasno zbežala. Gmot-
na škoda je ogromna.ANARHISTI NA JAPON-
SKEMV Tokio so zaprli do tisoč oseb,
ki so osumljene anarhističnega ro-
varjenja.

Šest ribičev rojenih.

WINNIPEG, Canada, 23. nov.
Šest ribičev iz Manitoba, katere
je v torek odnesel majhen leden
plav, so rešili z majhnega otoka
na istočni strani jezera včeraj
zvečer.ROPARSKI UMOR V BER-
LINUKrojaškega mojstra Matijo Kos-
sacka v Berlinu so našli v njego-
vi trgovini z razkleto glavo.
Neznani ropar je odnesel ves
denar in mnogo dragocenega bla-
ga.

DUNAJŠKE FINANCE

Dunajski mestni proračun za l.
1929. izkazuje 4633,853,240 šil-
ingov dohodkov in 493,652,940 stro-
škov, primanjkljaj 29,799,700 šil-
ingov. Letošnji primanjkljaj zna-
ša 35,596,880 šilingov.

Zanimivosti iz Jugoslavije.

Nevaren sločinac pod ključem.

Orožniška patrulja v Vrboven
pri Zagrebu je imela te dni izred-
no srečo na svojem obhodu. Po
dolgem iskanju in zasledovanju
sta dva orožnika ujela nevarnega
zločinca Milorada Stojadinovića,
ki je bil nekdanji odlični ključav-
ničar, pozneje je postal nič manj
spreten vlomilec v vagonne in bla-
gajne. Stojadinović je mož Dani-
ce Andrejić, ki je slov. javnosti
znana iz vohunske afeve v Beo-
gradu. Znal si je pridobiti s svo-
jo lepoto neke častnike in celo ne-
kega gardnega oficirja. Vohunska
afera je končala tako, da je sedaj
dama pod stalnim policijskim
nadzorom v rojstni vasi v Dje-
lekovicu. Njen mož je pa postal
med tem eden najnevarnejših vloh-
milcev in se je specializiral na
spalne vagonce. Stojadinović je iz
Beograda, in je star komaj 27 let.
Oženil se je z uradnico Andrejić-
čev, ki je postala vohunka, on je
pa postal iz poštenega obrtnika
nevaren vlomilec. Žena ga je po
vohunski aferi zapustila in o Sto-
jadinoviću ni bilo ne duha ne slu-
ha, dokler se ni znašel nekega dne
v beograjski glavni radi drzno
tatvine. Iz glavnice je prišel k
svoji bivši ljubici Danici Andre-
jić in vzela sta se, čeprav je bil on
pravoslavne vere, ona pa katoli-
čanka. Danica je takoj pristala na
ženitev s svojim starim znancom,
ki ga je ljubila, preden je zmeša-
la glave nekim beograjskim ofi-
cirjem, s katerim je bila zaplet-
ena v vohunsko afero. Kmalu je
orožnik Petrović aretirat Stojadi-
novića v Legradu. Zločinca je pa
orožniku pobegnul in se napotil v
Beograd. Tu so ga spoznali in za-
pili. Sedel je v glavni radi dva me-
seca, dokler ga niso poslali v Va-
raždino.Med potjo je drugič pobegnul
orožniku in se napotil v Gjeleko-
vac k ženi. Zasnoval je načrt za
vlom v spalni vagon vlaka iz Za-
greba v Osijek. Vzel je moderno
vlomilsko orodje, ki ga je sam na-
pravil, in z uspehom izvršil vlom.
Okradel je uradnika neke zava-
rovalne družbe. Pozneje pa ni imel
sreče. Orožniki so ga v Gradcu
spoznali in aretirali. Dognali so,
da je izvršil več drznih vlomov in
je bil tudi zapleten v vohunsko
afero, ki je glavna junakinja je
bila njegova žena.

Drzen roparski napad.

V Bečki je bil izvršen strašen
roparski napad in sicer v noči
pred sejmom, ki se vrši vsako le-
to 4. novembra. Lani je na ta dan
beležila tamošnja policijska kro-
nika tudi zločin nekega seljaka,
ki je umoril svojega soseda. Letos
pa beleži drzen roparski napad na
mlinarja Kniesla. Sedemčlanska
roparska tolpa je napadla mlina-
rja Filipa Kniesla v Bečki. Tolpa
je izvršila napad po načrtu. Ro-
parji so z močnimi vrvmi prive-
zali vrata mlina in vseh drugih hiš
v ulici, kjer stoji mlin. Tako so
se zavarovali, da bi jih sosede ne
presenetili in ujeli. Odprta so pu-
stili samo ena vrata mlina, skozi
katera so po ropu pobegnili. Mlin
obdaja veliko dvorišče, kjer so
roparji najprej vstopili. Razbili
so vrata v mlinarjevo stanovanje.
Razbijanje in ropot sta zbudila
Kniesla in njegovo ženo, ki sta bi-
la napram številnim roparjem
brez moči. Odrinili so jo od vrat
v trenutku, ko se je prikazal iz
sosednje sobe mlinar. Počel je strel
in mlinar se je zgrudil na tla. Ro-
parjeva krogla ga je pogodila v
trebuh. Žena se je še naprej bori-
la z roparji in jih potisnila skozi
vrata ter se zaklenila v sobo in
skozi okno klicala na pomoč. Ro-
parji so med tem bili že na cesti
in so dvakrat ustrelili proti oknu.
Kmalu po zločinu se je vračal do-
govor mlinarjev sorodnik Anton
Kniesel. Opazil je bežeče roparje
in je skrmiral sosede, ki so začeli
zasledovati morilce z vilami in
kosami. Enega so ujeli, ostali pa
so zbežali proti Maradnu. Zločin
je bil izvršen v noči od sobote na
nedeljo.Teško ranjenega mlinarja so ta-
koj odpeljali s avtom v novosa-
dski sanatorij, kjer je bil operiran.
Operacija je trajala tri ure.Zdravnik je mlinarju zašil tri-
krat črvo in dvakrat trebušno
mreno. Ranjence je izgrabil mno-
go krvi in je njegovo stanje teš-
ko. Ker je pa Kniesel zdrav in mo-
čan, bo najbrž okreval. Policija
je mnenja, da je bil roparski na-
pad masčevalni čin, ker roparji
niso poskusili opliniti mlinarja.Orožniki z Bečke in Indije prid-
no zasledujejo napadalec. Mlinar
je bil namreč zapleten v proces
zaradi raznih deliktov za časa voj-
ne. Sodišče v Mitrovici ga je po-
polnoma oprostito. Nekateri me-
no, da je roparski napad na mli-
narja v zvezi s to razpravo.Kniesel je splošno znan in pri-
ljubljen obrtnik.

Vohunska afera Dragotina Dinića.

Vojaskega dobavitelja iz No-
vega Sada Dragotina Dinića, biv-
šega srbskega oficirja, so areti-
rali, ker je baje vohunil v prid
neke tuje države. Zakaj je bil Di-
nić prav zaprav aretiran, javnost
dolgo ni mogla izvedeti.
V Novem Sadu je aretacija
vzbudila veliko senzacijo, ki se je
še povečala, ko je minister prav-
de hotel poveriti preiskavo neke-
mu beograjskemu sodniku in od-
staviti dosedanjega preiskovalne-
ga sodnika iz Novoga Sada. Te od-
redbe ministra pravde predsednik
novosadskega sodišča ni izvršil,
ker bi s tem kršil neodvisnost so-
dišča. Preiskovalni sodnik dr. No-
vak je pa podal ostavko in zahte-
val, da se uvede proti njemu dis-
ciplinarna preiskava. Na to zahte-
vo minister pravde še ni odgovo-
ril in preiskovalni sodnik vodi še
naprej preiskavo.Preiskovalni sodnik je odredil,
da so Dinića vtačili v preisko-
valni zapor. Obtoženec zagovarja
se je pritožil proti odredbi
preiskovalnega sodnika pri višji
instanci. Te dni se bo odločilo ali
pride Dinić v preiskovalni zapor
ali pa ostane v preventivnem za-
poru dokler se ta zapletena afera
popolnoma ne pojasni.
Preiskovalni sodnik je odredil
preiskovalni zapor, ker je Dinić
sumljiv spijonaže in podkupo-
vanja. Dinić je hotel namreč pod-
kupiti predstojnika jetnišnice, ker
je zaprl Petra Lazića. Preisko-
valni zapor je odredil sodnik tu-
di zato, ker bodo Diniću spijoni-
ranje dokazali, ter ga obsodili na
večletno ječo, kar seveda Dinić
dobro ve, in bo skušal najbrž po-
begniti iz preventivnega zapora.

Velika korupcijska afera.

Pred dvema letoma je vzbudilo
veliko senzacijo odkritje tihotap-
stvo soli iz solarne Kreka. Po na-
logu državnega pravdnika sta bi-
la aretirana dobavitelj soli Ivezic,
ki je bil svoječasno detektiv sa-
rajevske policije, in njegova že-
na. Bivši detektiv Ivezic je nam-
reč dobil s protekcijo mesto do-
bavitelja soli v Kreki. Po dogo-
voru bi moral dobaviti tovorni
kardba v Jajcu in industrijske
avrbre več vagonov soli po režijski
ceni. Tovarna v Jajcu je plačala
vagon soli po 7000 Din. Ivezic se
je pa polakomnil denarja in je na-
pravil s soljo določeno za tovar-
no v Jajcu špekulacijo, s katero
je zaslužil skoraj celo premoženje
pa tudi 3-letno ječo. Namesto da
bi postal sol tovarni v Jajce, jo
je prodal neki osiješki tovarni po
30 tisoč dinarjev za vagon. V svo-

VREDNOSTNI KUPON

kateroga dobiti v vsakem zavoju

TRINERJEVEGA
GRENEKEGA VINAvam omogoči, da to izvršno železno
tlačko kupite res po nizki ceni. Za
vsakih 6 kuponov dobiti zelo koristen
predmet. Trinerjevo grenko vino se
prodaja v vseh lekarnah. Ni boljšega
sredstva, da obdrži vaš želodec v
pravem redu. Brezplačni vzorec, sa-
mo enega za vsako družino, dobiti od
Joa. Triner Co., 1333 So. Ashland
Ave., Chicago, Ill.

BREZPLAČNI VZOREC KUPON

Ulica
Ime
Mesto, državaje knjige je pa vključil, da je po-
slal sol tovarni v Jajce. Tako je
dobavitelj zaslužil poleg 23 tisoč
dinarjev za vsak vagon soli in še
masno provizijo.Oblasti so pa kmalu izsledile
Ivezicovo sleparijo in so aretirale
njega, njegovo ženo in monopol-
skega uradnika Rašo, ki je doba-
vitelju omogočil sleparijo. Vse je
policija izročila sodišču.Država je bila na ta način o-
škodovana za težke svote denarja,
ker je Ivezic prav za prav vthotap-
pil 169 vagonov soli. V zvezi s to
sleparsko in tihotapsko afero je
bil aretiran tudi direktor solarne
Dobrosav Živanović in policijski
uradnik Pera Perić.Prvi je bil obtožen zaradi neza-
dostnega nadzorstva solarne, dru-
gi pa zaradi prestopka, ki ga je
zagrešil, ker je po Ivezicovi are-
taciji opravljal v njegovi pisarni
kot policijski uradnik razne te-
koče posle in je tudi potoval v Si-
sek brez dovoljenja svojih pred-
stojnikov.Te dni je sarajevsko sodišče iz-
reklo obsodbo v tej veliki tihotap-
ski aferi. Direktorju solarne Ži-
vanoviću se odtegnejo pokojniški
prejemki za dobo 2 let. Periću
pa se zmanjša plača in se ga izklu-
či pri napredovanju za 2 leti.
Ivezic je pa dobil 3 leta težke
ječe.

Dva velika procesa v Zagrebu.

6. novembra se je začela pred
senatom zagreb. sodišča glavna
razprava proti 41-letnemu Josipu
Bauerju, rodom iz Prage, ki je bil
svoječasno administrativni po-
ročnik in obtožen umora svoje že-
ne Barbare.Obtožnica bivšega poročnika
dolži zavratnega umora in pre-
daga smrtno kazen na vešalih. Zlo-
čin je bil izvršen na Kustošiji v
noči od 30. junija na 1. julij te-
ga leta. Bauer je umoril svojo že-
no v spanju. Ustrelil jo je s sa-
mokresom.Med preiskavo se je obtoženec
zagovarjal, da se ničesar ne spo-
minja, da je bil popolnoma pijan
in da ni izključeno, da je res u-
moril svojo ženo v nezavestnem
stanju.Razpravo bo vodil sam pred-
sednik sodnega stola.Iste dva dne se je pričela tudi
razprava proti šestorici obtožne-
cev iz tako zvane "bombaške" afe-
re, o kateri je bilo že poročano.
Obtoženi so sluga Andrija Božić-
ković, hišna posestnica Eva Ko-
privnjak, tipograf Fran Novose-
lcić, provantni namočene Josip
Broz, delavec Ignac Koprivnjak
in študent Pavel Breyer. Vsi so
obtoženi po zakonu o zaščiti dr-
žave.Pri hišni preiskavi obtožencev
so našli neke spise in letake izvr-
ševalnega odbora komunistične
internacionalne v Moskvi, dalje
stiri bombe nemškega tipa in sa-
mokres ter nabojce.

POTREBUJEM KOVAČA

za kovati konje, delati sanke in
popravljati gozdarsko orodje. Na-
stop takoj. Plača po dogovoru.
Joseph Stefancic,
North Stratford, N. H.
(2x 2426)

Dopisi.

S pota.

Umrl je John France, čestni
komisar na Gilbert, Minn. Umrl
je v St. Mary Hospital, v Duluth,
Minn., na poslednjih operacijah.
Pokojnik je bil star petdeset let.
Na Gilbert je prišel pred petin-
dvajsetimi leti ter je vedno skrbel
za napredek mesta. Zapušča vdo-
vo in sedem otrok. Zapušča tudi
dve sestre Mrs. Frank Perhaj in
Mrs. Tomka, brata Josepha na Du-
luth in Franka v Evropi. Doma je
bil iz Dobropole na Dolenjskem.
Na Hibbing, Minn. se je smrtno
ponesrečil majnar Mike Babić.

Pozdravi!

Matija Pogorelec.

Kenosha, Ws.

Delavske razmere so bolj slabe,
ker so se tri velike tovarne pre-
selile od tukaj in sicer ena v Illi-
nois, dve pa v Michigan. Nad dva
tisoč delavcev je izgubilo delo.Naznanjam, da je umrl tukaj
občezani rojak Joseph Pene-
dona iz Gotne vasi pri Novem
mestu. Pokopan je bil po katoli-
škem obredu. Zapušča zalujčo
soprogo in sina. Star je bil 62 let
ter je bil dolgoletni naročnik Glas
Naroda.Nekaj dni zatem je ugrabila be-
la žena Janeza Šuštarčiča, dona
iz Iške Loke. Star je bil 60 let
ter jako priljubljen pri tukaj-
šnjih rojakih. V Ameriki je bil
26 let. Pokopan je bil po katoli-
škem obredu. Zapušča zalujčo
vdovo. Na pokopališču pri Michi-
ganskem jezeru počiva že mnogo
naših rojakov. Človeku pridejo ne-
hote v spomin Gregorčičeve bese-
de:Kako je vrtec ta hladan,
kako je vrtec ta miran,
posvetni hrup mu je neznan;
saj to je javni, skupni vtir,
ki noč in dan stoji odprt,
vrtnar mu je pa bela smrt.

Pozdravi!

Frank Leskovic.

Trpela je na oslabeledosti in
pomankanju spanja."Bila sem popolnoma oslabeleda,"
pravi Mrs. Grace Cashman, Marion, Ind.
"Imela sem napad slabosti in po noči
nisem mogla počivati. Bina steklenica
Nuga-Tone mi je veliko pomagala."
Trpeti bodo gotovo hvalili izvedeti za
pomoč proti takim boleznim, ker Nuga-
za-Tone je čudovito sredstvo, ki pom-
aga tudi v težjih slučajih. Vse kot mi-
llion ljudi je dobilo v Nuga-Tone novo
zavetje in moč in ako ste vi oslabeledi in
bolhni, tedaj poskusite to zdravilo.
Nuga-Tone pomaga čudovito pri že-
lednih boleznih, slabem apetitu, plinih
želodca, nerednosti jeter in drugih važ-
nih organov, glavobolu, omotici, napa-
du slabosti, revmatični napadi in iz-
redna spanja. Poskusite Nuga-Tone in
prepričate se, da je to najboljši gra-
diti zdravilo in moč, kar ste jih še
imeli. Nuga-Tone se prodaja po vseh
lekarnah z zdravili, in ako ga vaš trgo-
vec nima v zalogi, mu rečite, da ga za
vas naroči od zalagatelja z zdravili.
—Adv't.

RAD BI VEDELE, kje se nahaja

moj stric Mr. MARTIN DRA-
GOVAN, ker se ni več oglašil
par let in je zadnje čase živel
v San Francisco. Prosim rojake,
kateri kaj ve o njem, naj mi
sporoči, ali naj se pa sam ja-
vi svojemu vnuku na naslov:
Frank Mehak, Box 525, Edmon-
ton, Alta, Canada.
(2x 2426)

POVIŠANE OBRESE ZA VLOGE

Sklenili smo zvišati dosedanja obrestno mero za
vloge na SPECIAL INTEREST ACCOUNT od 4% na

4 1/2%

ter bomo pričeli s tem obrestovanjem

1. JANUARJA 1929.

Z ozirom na to priporočamo rojakom, da zvišajo
do tedaj svoje vloge.

SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street New York, N. Y.

Peter Zgaga

Predno je odplul parnik "Ve-
stris" na visoko morje, so ga pre-
iskali mornariški inšpektorji ter
izjavili, da je v stoprocentno do-
brem stanju."Stoprocentnost" je v Ameriki
precej izgubila na svojem pomenu.
Tega je kriv v prvi vrsti sto-
procentni amerikanizem ter sto-
procentni amerikanizem ter sto-
procentna prohibicija.

*

Namesto žene, ki je bila bolna,
je prišel možček k obravnavi.
Sodniku je povedal, da je bol-
na, ter ga prosil, naj odgodi ob-
ravnavo.Sodnik je ugodil njegovi proš-
nji ter ga mimogrede vprašal:
— Ali bo kmalu odzdravela?
— Menda bo.Njen prestopak je precej ve-
lik. Ali naj ji da sodišče advo-
kata, ali ga bo sama najela.Je se ne poznate, gospod
sodnik, — je odvrnil možček —
ona ne potrebuje nobenega advo-
kata.

*

Stadka zakonska ženica je v me-
denih tednih pripovedovala svoji
priateljici:— Nič ne rečem, sem prav za-
dovoljna z njim. Samo če bi ne bil
tako strašno radoveden. Karkoli
naj skuham, vedno me vpraša:
Kaj pa je to? Takega pa še nisem
jedel. Kakšna jed pa je to?

*

Neki učeni profesor razpravlja

o modi in pravi:

— Čut za modo so ženske po-
dedovale. Ta čut jim je prirojen
ter je njihova naravna dedščina.
— Malo so pojebale, malo, —
si mora nehoti misliti človek, ko
jih gleda.

*

Marsikateri pisatelj mora stra-
dati, kor so ga čitatelji siti.

*

Ni jih bolj popustljivih ljudi
kot so zaljubljeni. Vse bi storili
za izvoljenko svojega srea.Čakal jo je na vogalu in čakal.
Čakal in čakal. Pa je ni hotelo bi-
ti. Rekel ji je, da jo bo čakal, od
dvajajstih do ene. Toda ura je
kazala že tri.— Oh, well, — se je potolažil,
bom pa še počakal, kaj za to?
Morda sem se pa zmotil, in sem ji
rekel, da jo bom čakal od ene do
dvajajstih.

*

Včeraj sem dobil pismo slede-
če vsebine:

Waukegan, Ill.

Dragi prijatelj Peter Zgaga,

Prišel sem k rojaku iz zasede-
nega ozemlja. Prinesel je iz klei-
čne kapije letošnjega pridelka.
Želel je, da te pozdravim in ti pi-
šem kar s pomočjo te kapije, ker
ni nobene tinte pri rokah. Moški
te lajkajo skoro povsod, ženske
pa v mnogih slučajih nate kika-
jo, ampak lajkajo te pa vseeno
takole na tihem.Vino delajo tukaj iz newyor-
škega grozlja; michigansko je
cheap in pusto. Nadalje je obra-
tan tokaj, muskatel, zinfandel.
Ugani, s katerim vinom je to pi-
sano. Pozdrave od vinskih brat-
cev!

Vrhniški Jože.

*

Jožetu iz srea privoščim in že-
lim, da bi nekoč v naglici, ko bi
bil najbolj žejen, pomotoma maglo
potočil v grlo kozarec tinte, prist-
ne tinte, s kakršno pišejo kršča-
nski ljudje in da bi mu tinta v že-
lodcu ostala. Kajti pregrešil se je
sam ne vem zoper katero božjo ali
človeško zapoved. No, pa naj se!Privoščim mu dobre čase. Nje-
mu in vsem tamošnjim rojakom.
Ga že morajo dosti imeti, da uga-
njajo komedije z njim.Pismo bom dobro spravil. Če
bo prišel julija ali avgusta v
New York, bom postavil predenj
velik kozarec vode in mu dal za
kazen pismo povohati.In tudi fotografiral ga bom ob
isti priliki ter objavil sliko v svo-
ji koloni.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

RENE PIGEON:

OPOROKA

Francois Lenci je nagovoril svojo ženo z glasom, ki je od besede do besede bolj pešal:

"Luiza, ti nisi bila žena, kakršne sem si želel in ki sem o nji vedno sanjal... Delala si mi sramoto pred ljudmi, smešila si me. To me je delalo zelo nesrečnega, a ti nisi opazila ničesar — ali se se vsaj pretvarjala, kakor da nič ne vidiš. Niti mi nisi ljubila, niti nisi sočestvovala z menoj. Bil ti nisem mož, ampak bankir, ki te zalaga z denarjem. Tako je v meni izginila še tista ljubezen, ki sem jo prve čase čutil zate. Luiza, priznam ti, da te sovražim iz dna svoje duše in da mi je smrt odrešenje. Osvetlil pa se ti bom s tem, da te ne postavim za dedščino. Ti dobiš po meni le delež zapuščine, vse drugo pripade moji sestrini, na katero si vedno gledala s strepnim očesom. Preskrbljena boš samo za sile. Tako boš saj lahko razmišljala o izboljševanju bogastvu, v katerem si se kopala dvajset let... Oporoka leži v omari na desni strani. Vzemi jo in pojdi z njo k notarju."

Po teh besedah je Francois Lenci izdihnil.

Vdova je osupnila, potočila pa ni nobene solze. Peljali so jo v sodišče, kjer se je onesvestila.

Udarec, ki o je zadel, je prišel čisto nepričakovano. Pokojnik se ji ni nikdar in v ničemer upiral. Iz polnil je vsako njeno željo in ji je puščal popolno svobodo.

Ta mož je bil čisto navaden slepar! Je pomislila Luiza, ko se je zopet onesvestila. Slepar in sebičnost! Molčal je iz golega egoizma, ker je hotel živeti v miru... Rada priznam, da nisem bila vzor žene, a tudi on je bil slab mož... Z izgovorom, da je zaposlen me je puščal samo in me docela zanemarjal.

Nikoli mi ni znil o ljubezni. In ko je spoznal, da mu ne bom slepa in pokorna sužnja, me je začel mrziti. Tak podlež! Ni se zavedal, da se prosta žena ne prodaja, ne izroča v last nikoli in nikomur! Nizkotnež! Zdaj mi je štiri desetlet let, in v tej dobi me je vrzel na cesto kot beračico. Kaj naj začnem?

Ozrla se je po razkošno opremljeni sobi in misel, da bo morala kmalu ostaviti vse, to kar jo je obdajalo 2 desetletji, jo je navdala z obupom. Začela je preklinjati roditelje, ker so jo dali od hiše brez dote.

KONCERTI A. ŠUBELJA

25. novembra zvečer, Duluth, Minn.
9. decembra popoldne, Waukegan, Ill.

BOŽIČNA DENARNA NAKAZILA

bomo izvrševali tudi letos s točnostjo, ki je priznana med našimi ljudmi širom Združenih držav in Kanade.

Naši prijatelji bodo deležni letos ugodnosti ZNIZANE PRISTOJBINE za nakazila v efektivnih dolarjih, ki znaša le po 2% oziroma po 60 centov za nakazila do \$30.—. Stroški za direkten brzojav znašajo sedaj le \$2.50, za brzojavno pismo pa kot do sedaj po \$1.—.

Cena za dinarske in nakazila v tirah najdalej v posebnem oglaševanju.

ODPREMITE VAŠE BOŽIČNO NAKAZILO CIMPREJE PREKO ZNANE

Sakser State Bank

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Oporoka je ležala v omari, kakor ji je povedal pokojni mož. Vdova je popadla listino z rdečimi pečati in stekla v svojo sobo. Zaklenila se je in je začela razmišljati:

Siromak Francois, slab človek je bil in tudi ne posebno inteligenčen. Kako je vedar mogel določiti mene, ki me je prikrajšal, da po nesnem testament k notarju? Kak tepec in naivnež! A kaj, če bi listino uničila in razširila govorečo, da je umrl brez oporoke? Začelo se bo pravdanje... Ah, Francois, hotel si mi uničiti, jaz sem dovolj močna, da se lahko branim..."

Vzle temu, da se je čutila zelo močna si vendar še ni upala strešiti pečatov iz voska. Navdalo jo je bilo neko čudno spoštovanje do tega, kar je zapustil pokojnik. In grešiti zoper njegovo voljo po smrti se ji je videlo neskončno bolj sramotno, kakor je pokoriti se mu dokler je živel. Obračala je zapuščeno pismo in se ga ni upala odpreti.

Da bi se utešila, pa je začela spet jadicovati:

"Zloben je bil, da, zloben... In ta svakinja, Levkadija! Preziram jo, mrzim, sovražim jo kot kačo! Vedno mi je bila zopna in na sprotna; neprestano je ščuvala Francoisa zoper mene... In ta hudobnica bo požrla vse! U! Kako se je šopirila v mojem avtomobilu. In zdaj naj dobi ona vse zapuščeno, denar in pohištvo? Ne, ne, nikdar! Rajša se raztrgam na kosce!"

Strla je pečate na oporoki. V zalepki sta bili dve listini. Testament je bil spisan na žigosanem papirju, poleg njega je ležalo pismo. Začela je čitati oporoko, kakaj ta jo je najbolj zanimala. — Francois Lenci je pisal:

"Določam za dedično celokupno svojo imetje svojo ženo, Luizo Marijo Lencijevo, rojeno Sovage..."

Vdova je bila vsa zmedena. — Prečitala je pergament večkrat zaporedoma — besedilo se je glasilo vedno enako.

"Kaj naj to pomeni?" se je začudeno vprašala. Česar ni razumela, ji je pojasnjevalo priloženo pismo:

"Predraga Luiza, uverjen sem, da te zalepke ne boš nesla k notarju. Imel sem dovolj prilike, da te spoznam za takšno..."

In dalje:
"Kaj ne, da si se prestrašila? Nu, zadovoljijem se s tvojim strahom; z njim je moja osveta plačana. Vidiš, da vendarle nisem tako podel kakor si mislila. Nočem te izključiti iz dedščine."

Končno:

"Zbogom in živi srečno. To je vse, kar ti želim."

Luiza je strmela. Bulila je v pisanje in preteklost se ji je obnavljala v spominu. Čutila je, da ji je bil pokojnik tuj, pa tudi to, da je ona kriva, če ga ni razumela. Da se je potrudila, bi lahko imela drugačno, lepše življenje...

Topla solza je kanila na njeno roko. Bilo je prvič v zadnjih dvajsetih letih, da je Luiza plakala od ginjenosti.

ZANIMIVA ZGODBICA

Neki hudomušni dijak si je privoščil sovjetsko upravno birokracijo na zelo originalen način. Objavil je v časopisu "Rabokaja Moskva" sledeči zanimivi oglas:

"Tat, ki je letos v juliju mesecem ukradl dijaku tehnološkega instituta Drejerju logaritmično računalno, naj izvoli poslati na naslov okrađenega dijaka (Leningradska ulica št. 6) pismeno potrdilo, da je res ukradl računalno. Tako potrdilo zahteva uprava instituta, ki brez pismenega potrdila o izvršeni tatvini ne more izdati novega računalna." Ali se je tat odzval temu ljubeznivemu vabilu, ni znano, čudna bi bilo pa vsekakor, ako bi potrdilo zločina imela značaj zakonite listine, — vsaj po pojmovanju današnje buržujske Evrope.

Profesor vlomilec.

V Berlinu so zaprli ruskega emigranta prof. Djuikovskega, iznajditelja glasbe etrovih valov, ker je osumljen, da se je udeležil vlomov v veliko zlatarsko trgovino v Bruslju, ki se je izvršil pred tremi leti in je bilo ukradenih za 3 milijone frankov dragocenosti. Djuikovski je živel zelo razkošno.

Nočno Oslabljenost
Mehurja
Belični Ledci
pri starosti
Hitro pomoč
pri starosti
Santal Midy
Uspesno-Neškodljivo.

SLOVENSKI AMERIKANSKI KOLEDAR

ZA LETO 1929

JE IZŠEL. — Letos je izredno zanimiv, ker vsebuje poleg koledarja zelo zanimive članke in povesti ter je opremljen s lepimi slikami.

Cena 50c.

BLAZNIKOVE PRATIKE

smo razposlali onim, ki se jih nameravajo.

Cena 25c.

Tudi nekaj izdov
Vodnikovih Knjig
bomo prejeli ter jih podarili onim, ki nam pošlje \$1.50.

STENSKI KOLEDAR

IMO RAZPOSILALI

Narodna pošta lahko takoj in s tem nam omogoči, da vam takoj vse odpošleme kar boste naročili. Glede vseh pošiljatev bomo seveda tudi vselej v listu poročali, da vam lahko vse, kdaj približno bo naročeno knjige prejeli.

V zalogi imamo še nekaj izdov **VODNIKOVH KNJIG** LETA 1928 in jih zdaj pošiljamo skupno s gornjim naročilom za samo \$1.00, seveda dokler zaloga ne pade.

KNJIGARNA

"GLAS NARODA"

82 CORTLANDT STREET
NEW YORK CITY

JAPONSKI CESAR HIROHITO

ki je bil pred kratkim kronan. Nasledil je svojega očeta Jošihito, ki je umrl dne 26. decembra 1926.

ZANIMIVI in KORISTNI PODATKI

FOREIGN LANGUAGE INFORMATION SERVICE — JUGOSLAV BUREAU

Cenitve o sedanjem prebivalstvu ameriških mest.

Statistični urad (Census Bureau) trgovskega departmana je objavil cenitve o številu prebivalcev po tej cenitvi, Baltimora 830,000, Boston 799,200, stva ameriških mest čez 30,000 Pittsburgh 673,800.

San Francisco šteje 585,300, Los Angeles 576,673 (v l. 1920, za leto 1928 ni cenitve), Buffalo šteje 555,800, Washington, D. C. 552,000, Milwaukee, 544,200, New York 545,900, New Orleans, 429,400, Cincinnati 413,700, Kansas City 391,000, Indianapolis 382,100, Louisville 329,400, Rochester, N. Y., 328,000 Jersey City, N. J., ima 324,700 in Toledo, O., 313,200.

LETA V BOJU Z RASTLINSKIMI ŠKODLJIVCI

V Nemčiji uporabljajo letala za škropljenje odnosno posipanje nasadov in gozlov proti škodljivcem. V tekni treh let so posuli z "esturmitom" 10,288 ha gozda. Pri tem so porabili 513,805 kg preparata. Junkerjevo letalo tipa "W 33" more pri enem samem poletu vzeti s seboj 500 kg preparata in posuti 11 ha površine.

V TRETJE NI ŠLO

V romunski vasi Bellis je te dni neki Pavel Radu stavil, da sestrelji komurkoli z glave klobuk, ne da bi človeku poškodoval en sam las. Stavo so sprejeli in Radu je dvakrat srečno sestrelil klobuk. Pri tretjem strelu je pa krogla pogodila fanta G. Anastazija v glavo in ga težko ranila.

Agitirajte se "Glas Naroda", naj večji slovenski dnevnik v Ameriki

Osebna posojila.

Človek pride vstan v položaj, da rabi denar za kak nepričakovan izdatok.

Če zahteva takoj več denarja kot ga je na razpolago, je navadno mogoče dobiti posojilo le proti očitnim obveznostim. Znano je, da zahteva razna posojila podjetja za osebna posojila (personal loans) po 20% in še več na leto za obresti in stroške. Zgodilo se je, da ne dolga obplačila za mala posojila komaj krila vsake obresti in je ostal človek večni dolžnik.

Mi smo že številnim našim strankam, ki so se obrnile na nas, pomagali iz težavne denarne stiske. Posredovali smo bile stranki, ki jih očitno poznamo, ker so že mnogo časa posiljujajo naše banke.

6 tem nam razumemo opazovanje rojake v New Yorku na to slabost našega posredovanja.

Posojila dajemo v zneskih od \$30.— do \$200.— za rok od enega do šestih mesecev.

Obresti za posojila računamo po 6% na leto.

Posojila je treba obplačati v enakih mesečnih obrokih. Za jamstvo zahtevamo podpis dveh nam poznanih oseb ali listje v vrednostnih papirjih, n. pr. zavarovalni polis ali.

Vse pritožbe na posojila ročno točno ter jasno in najprej najprej v našem obližju.

SAKSER STATE BANK

82 CORTLANDT STREET
NEW YORK, N. Y.

ZAKAJ SO NAŠE POŠILJATVE NAJCENEJŠE IN NAJHITREJŠE?

KER JE NAŠ PROMET NAJVEČJI IN KER SO NAŠE ZVEZE V STAREM KRAJU NAJBOLJE VPELJANE!

Udeležnost, ki izvršuje iz poslovanja v velikem obratu, pridejo našim strankam v korist.

Naši stroški za posredovanje nakazila so manjši, valed česar se ceno pri nas niže kot pri agentu ali zavezu, ki mora poslati Vaše nakazila v izvršnje v New York.

Hitrost našega poslovanja je nedokljiva, radi našega velikega prometa lahko vzdržujemo tako obširne zveze, da se posveča našim nalogom največjo pozornost.

Naše denarne nakazila odplačujemo z vsakim brzojavnim, ki odpluje iz New Yorka — toraj brez zamude in nadaljnjega posredovanja.

Naše cene se objavljene dnevno v listu "Glas Naroda".

Za zneske nad \$200.— računamo primerno nižjo ceno, kakor vam radevolje sporočimo predno nam pošljete nalog.

Mi imamo največ poslov s strankami izven New Yorka, kar dokazuje, da se lahko okoristi z našim poslovanjem vsak, pa najbi še tako daleč proč od poslovnega središča Amerike.

Pošljite toraj Vaše prihodnje denarne pošiljatev nam v izvršitev.

SAKSER STATE BANK

82 CORTLANDT STREET. NEW YORK

Dirka s smrtjo.

Aleksander Kerenski, prvi revolucionarni ministri predsednik v Rusiji, opisuje v pravkar izšlih svojih spominih svoj beg pred boljševiki.

Bilo je v noči od 13. na 14. novembra 1917. Temni, mračni, brezkončni hodniki stare palače, ki jo je sezidal car Pavel I., so bili napolnjeni polni ogorčenih ljudskih množic. V ozračju je ležal strah, vršile so najneverjetnejše vesti. Povsodi se je šepetalo: "Če kozaki pristovoljno izroči Kerenskoga, se bodo smeli vrniti v svoje domove ob Donu." Izkušnjava je bila prevelika.

Ob 10. so me nenadoma zbudili: "Kazaški pospovedovalci z Dybenkom na čelu!" Glavna zahteva mornarjev je bila, da se brezpogojno izroči Kerenski. Kozaki so pogoj sprejeli.

Med posvetovanjem, kako uiti, je prišel eden izmed slug in rekel, da pozna podzemski hodnik, ki vodi iz palače; toda pred mrakom ni mogoče preko tega izhoda. Prosil sem svoje spremljevalce, naj se reši vsak, kakor ve in zna. Sam sem pa s poročnikom Winnerjem sklenil, da počakava v zadnji sobi nadaljnjih dogodkov in se v skrajnem slučaju ustreliva — živa nista hotela priti boljševikom v roke.

V tem so se mornarji in kozaki sporazumeli. Zdelo se je, da je vsa ka rešitev izključena. Vendar se je zgodil čudež. V sobo sta stopila dva moža, ki ju dotlej nisem nikdar videl — eden vojak, drugi mornar.

"Izgubiti ni minute; odite!"

Podala sta mi mornarski plašč in čepico ter avtomobilska očala. Plašč mi je bil prevelik, čepica premajhna, toda kaj sem hotel? "Ob vratih palače Vas čaka avtomobil."

V spremstvu mornarja sem odšel preko svojih sob skozi zadnja vrata. Tu sta naju srečala dva mornarja, ki sta se brezbrizno me ntila med seboj. Četverooglati hodnik se je zdel brezkončen. Slednjič sva dospela do stopnic, ki so vodile k izhodu. Tam je že stala kozaka in mornarska straža. Najmanjša boječnost ali drugače sumljivo obnašanje bi naju moglo izdati. Toda telo se je avtomatično pokorilo želji. Šla sva mimo straže. Nič!

Stopila sva pod obok ob izhodu. Moja zunanost je morala biti smežneta. Ozrla sva se naokoli. Zopet nič. Stopila sva na zvišeno mesto pred palačo. Vse je bilo prazno. O avtomobilu ne duha ne alaha. Kaj se je zgodilo? Šla sva dalje, Kam, nisva vedela.

"Tu se nekaj ne ujema," je rekel mi moj novi tovariš. Vrnila sva se. Zopet sva stala pod obokom in se ozirala naokoli.

Sedaj so naju začeli opazovati. Zopet sva stopila v palačo, topot skozi vrata, ki leže prvini nasproti. Ta vrata vodijo naravnost v sobo za stražo. Na uho nama je udaril hrup. Dybenkovi mornarji in krasnovi kozaki so drli po stopnicah, da bi me aretirali.

V tem trenutku sva trčila na prijatelja, ki je bil rekel, da čaka ob vratih avtomobil. Čisto mirno nama je prišel nasproti in rekel:

"Bila je pomota; avtomobil čaka pred mestom ob Egiptovskih vratih."

Obrnila sva se zopet in prišla tretjič ob izhodu. To je bilo preveč. Nasproti nama je šla straža. Toda bi je tudi zvest prijatelj, častnik, ki se je za vse slučaje postavil ob vratih. Ves je bil v obvezah, poln obronkov. Onesvestil se je straži naravnost v roke, ravno ko je naju hotela ustaviti. Nastala je zmeda, midva sva se neopazena izgubila.

Šla sva po mestnih ulicah, pot se je vlekla, Naleta sva na izvoška in skočila v voz: "Goni!"

Ob Egiptovskih vratih sva že od daleč zagledala avto. Trenotki so se nama zdela večnost. Slednjič sva bila na mestu. Skočila sva v avto in že smo z blazno brzino drveli po cesti proti Luzi. Šofer, letalec, je izvršno obvladoval voz, ki je bil prvovrsten izdelek. V vozu so ležale ročne granate — za vsak slučaj.

Par minut po mojem begu se je že začelo zasledovanje. Kako sem mogel uiti iz palače, niso mogli pojmili. Zvesti prijatelji v palači so se kazali "ogorčene" nad mojim begom. Posebno moj zvesti šofer se je kar sam ponudil, da vodi zasledovanje. Naložil je zasledovalce v moj lastni avtomobil in udaril za nami. Drugi avtomobili so drveli v drugih smereh. Ko se je mojemu šoferju zazdelo, da je pravi čas, je poskrbel, da se je spuntal motor. Treba je bilo popravljati — mi smo pa toliko prehiteli, da nas niso mogli več dohiteti. Seveda nam to ni bilo znano in smo drveli s čimdalje večjo brzino.

Toda kam? Kaj se je v tem že lahko vse v Luzi zgodilo! Dospelili smo do hoste, pred njo majhna vasica. Tu smo se ustavili. Cesta do obzora prazna. S tovarišem sva se zgubila v goščo, avto je odpeljal dalje. Oblast je prešla v roke boljševikov.

KJE JE JOHN LUKANČIČ, doma iz Logaškega okraja. V Ameriki se nahaja približno 15 let. Pred 1 in pol letom je bil v Bertha, Pa., na Box 96. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga pošlje ali naj pa sam piše na: **Frankish Hruszowski, 938 Intervale Ave., Bronx, N. Y.** (2x 23424)

Samotar iz West Enda.

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.
Za "Glas Naroda" priredil G. P.

23

(Nadaljevanje.)

Sara je zanikala vsako tako željo, dvignila svojo čepico, se obrnila ter odšla ven v dež.

Nadaljnih deset minut je poteklo in še vedno je padal dež tako kot da ne namerava nikdar prenehati. Sara se je pričela obotavljati ter hoditi nestrpno pred odprto poletno hišo. Zrla je navzgor na težke oblake. Ti oblaki niso kazali nobenega znaka, da se bodo razpršili in že je mislila obnoviti nestrpno čakanje na zavarovanem sedežu, ko so zavzveneli na njeni levi strani urni koraki ter se je zopet pokazal Garth Trent, noseč dežnik in moški površnik preko roke.

— Deževalo bo še dobri dve uri, — je rekel na kratko. — Boljše za vas, če odidete v hišo.

Sara je zrla nanj z molčljivim presenečenjem. Povabilo je bilo tako popolnoma nepričakovano, da ni imela za trenutek pripravljenega odgovora.

— Razven če se bojite neprimernosti, — je dostavil, ker je napadeno razlagal njen molk.

— Jaz se dosti bolj bojim prehlada, — je odvrnila hitro ter se pripravila, da izprazni poletno hišo.

— Natakajte si to, — je rekel robato ter ji pomolil površnik, katerega je prinesel s seboj. — Nobenega razloga ni, da bi postala še bolj mokra kot ste.

Pomagal ji je v površnik, katerega je zapenjal skrbno pod njenim podbradkom. Vse to je delal s spretnimi kretnjami in mirno skrbelo, ki je nasprotovale čudno z lahkoto njegovih manir, ko je izvirševal te majhne službe.

Bil je tako nemoten in brezskrben, da se je čutila Sara kot otrok, katerega oblači vesta, a popolnoma neinteresirana služkinja. Ko je pritril zadnji gumb dolge suknje, ki ji je padala do gležnjev, je razpel dežnik ter ga držal nad njo.

— Držite se tik poleg mene, prosim, — je rekel nakratko ter ni postal nobene nadaljnjše pripombe, dokler nista dovršila potovanja do hiše ter stala skupaj v starinski veži, ki mu je očitno služila kot sprejemnica.

Tam jo je Trent opustil suknje in dočim je stala tam ter si grola nogi ob velikem ognju, ki je segal navzgor v dimnik, je on pozvonil svojemu služabniku ter mu dal povelja, naj prinese čaj, tako mirno kot da je ženski obisk vsakdanja prijava.

Sara je njela skoro okameneli obraz Judsona, ko se je umaknil, da izvede povelja svojega gospodarja in spominja se živahno svojega zadnjega srečanja z njim, se je skoro zasmejala na glas.

— Prosim, sedite, — je rekel Trent. — In, — s pogledom na njeni mokri nogi, — storili bi boljše, če bi si sezuli čevlje.

Bilo je nekaj v njegovi kratki metodi dajanja povelj, — spominajoči na metode vezalnega seržanta, — kar je vzbudilo v njej opozicijo. Držala je svoji nogi proti ognju.

— Ne, hvala vam, — je rekla visoko. — Posušili se bodo.

Ko je govorila, so se njeni pogledi menaden blisk v njegovih očeh, oster kot blisk meča. Ne da bi čakal na odgovor, je pokleknil poleg nje ter pričel odpenjati njene čevlje, jih nato sklel ter postavil, s petama navzgor pred ognj, da se posuše.

Nati pa je segel lahno z roko preko njenih nog v nogavice.

— Vse premočene, — je pripomnil na kratko. — Tudi te svilene neumnosti morajo priti dol.

Sara je skočila pokone.

— Ne — je rekla trdno. — Ne bodo prišle dol!

On se je zopet ozrl nanjo s porogljivo veselostjo, s katero je prvo pozdravil njeno navzočnost v poletni hiši.

— Vi bi rajše imela močan prehlad? — je predlagal.

— Rajše, — je odvrnila Sara ošabno.

On se je nakratko zasmejal, kot da ne more pomagati, se obrnil ter odkorakal iz sobe.

Ko je ostala sama, se je Sara obrnila naokrog, vsa presenečena nad dokazi izbranega okusa in ljubezni do lepote, katere je razkrivala soba. To ni bilo prebivališče take vrste kot bi ga človek spajal z mizantropičnim tipom moža kot je izgledal njen gostitelj.

Vse v sobi je bilo ekskluzivno v svoji vrsti. Spominjala jo je na staro dvorano v Borrowu, kjer sta ona in Patrick ponavadi sedela skupaj proti večeru ter kramljala.

Želela, da bi nikdar ne prišla semkaj v to hišo, ki je na tak način vzbudila stare spomine, je postala nemirna ter vstala, da pobegne ko so vrat zopet odprla ter zopet pripustila Garth Trenta.

Ozrl se je nanjo s hitrimi pogledi.

— Sedite zopet, — je ukazal. — Tuka, — in resno je položil na tla poleg nje ogrtačo ter par moških volnenih nogavic, — posušite si noge ter si natakajte to.

Premaknil se je hitro proti oknu ter ostal tam, s hrbtom, nameroma obrnjenim proti njej, dočim je ona izvršila njegova navodila. Ko je obesila obe vlažni nogavici k ognju, da se posuše, je vrgla preko svoje rame nanj nekoliko razburjen pogled.

— Lahko pridete nazaj, — je rekla z boječim glasom.

On je prišel ter zrl navzdol na dve volneni nogavici, ki sta zrla izpod krila. Sum smehljaja se je pojavil krog njegovih ustnic.

— Te so za nekoliko prevelike, — je pripomnil. — Čudna bitja ste ve ženske, — je nadaljeval po kratkem molku. — Vi se upirate divje ideji, da bi pustile moškemu videti noge, katere vam je dal Bog, a nimate nikakih pomislekov, da pustite vsakemu videti sebičnost, katero je posadil vrag v vašo srca.

Govoril je vse to z neke vrste divjim zaničevanjem. Bilo je kot da je govoril prepejen s kakim trpkim, osebnim spominom.

Oči Sare so ga premotile mirno.

— Jaz nimam nobenega namena razkazovati moje srce, — je pripomnila milo.

— Najbrž je to bolj pametno, — je odvrnil neprijetno in v istem trenutku je stobil v sobo Judson ter pričel pripravljati čajno mizico poleg gosta, Judson, katerega obraz se ni niti malo izpremenil, je hitro storil kot mu je bilo ukazano.

Ko je nanovo uredil pozicijo čajne mizice, se je hitro premikal po sobi, potegnil zastore ter prižgal sveče v srebrnih svečnikih, dokler ni padala rmena luč na gladko površino hrastovih tal, zlikanih in poliranih, da so se svetila kot črna ebovina.

Ko se je umaknil neslišno proti vratom, mu je vrgel Trent nadaljnjo povelje.

— Potreboval bom karo v par urah, — ob šestih, — je rekel ter se nasmejal naravnost v presenečene oči Sare.

— (Dalje prihodnjik.)

Metod Golmajer:

V Gorico!

(Spomini ob desetletnici.)

V Gradški smo se naselili v neki tovarni. Od dolgega časa nismo vedeli kaj početi, poleg te nesreče so se pa začele razširjati vesti, da naše okupacijske lire tu nič ne pomenijo, ker so vajeni pristnih avstrijskih kron. Da bi nas videli, kako smo to vest hitro preizkusili! Takoj so bile polne vse gradščanske "botege" — in dobili smo vina, kolikor smo imeli papirja. Samo ne vem, ali so se nas ustrašili, ali pa teh lir niso poznali. Glavne je bilo: izsušili smo pravočasno žepe in namočili grla. Pa smo bili siti! Seveda ob takem razpoloženju ni bilo brez streljanja in slihega kravaliziranja. Častniki so bili silno "majhni", niso si upali reči žal besede, niti niso skušali pozneje protestirati, ko so nekateri njihovi konjarji mesto njih jezili v Gorico! Rekli so: Čemi konje snajmo, jih bomo pa še jezili!

V Gradški se je pa izvršil zadnji proces: na vsa jezila smo pomotali s kap "Korlna" in si nadeli na njegovo mesto slovenske trakove. To je bilo navdušenja!

Skoro so nas poklicali v Gorico, da bi prevzeli v mestu službo in mesto varovali pred domov hitro avstrijsko armado. V Gorico smo prišli 2. novembra. Tu smo šele zvedeli vso istinitost: da je Avstrija razpadla, da se je stvorila nova država Jugoslavija, da je vojne konce in da homo prisegli predstavnikom nove države. Po smu začeli delati red: vsi tuje roci iz polka! Da bi videli častnike, ki so si hoteli še pred tednom zlomiti jezik nad slovensko besedo! Pri naši četi smo imeli tak eksemplar. Vse je oblezel, prosil, moledeval pri nas, najnižjih, naj bomo tako dobri kot je sedaj on, in naj ga obdržimo pri polku. To da trda je bila beseda: Ne! Nikoli! Nečemo človeka, ki bi se skoraj zadavil pri slovenski! Pa je vidno žalosten prejel svoje papirje in odšel brez slovesa. (Ko sem prišel s koroške fronte julija 1919 v Ljubljano, sem ga videl v uniformi jugoslovanskega častnika.) Z drugimi smo se prav iskreno poslovali in vsi so rekli, da Slovencev ne bodo pozabili. Odpejali so se proti Postojni in Trbižu, mi smo pa ostali. Pa ne vsi. Mnogo Slovencev se je "zmazalo" od polka, ostalo nas je pa okoli pet sto.

Prišli so gospodje z veselimi obličji, pregledali lepe vrste Slovencev, ki smo se postavili na Travniku, se odkrili, dvignili tri prste v zrak in ponavljali za gospodom s črno brado: Prisegamo....

Ko smo bili očisti vsi navlaže, smo se podali v vojašnico na Travnik. Ni bilo prav nič počitka, takoj so naše čete zasedle kolodvor, banke, skladišča, pošto itd. Medtem se je pa valila preko Soče nepregledna masa.... Odvezali smo jim vse nepotrebno, vozili automobile na določena mesta (mnogo jih je šlo tudi drugam, kjer so se delali "kšefti" kar na slepo), polnili že itak polna skladišča itd. Dela, da se danes čudim, da smo ga zmogli vsaj v taki meri, kot smo ga. Naši fantje z dežele so si takoj prvi dan pomagali: razorožili so neko konjenico in polk je dobil postavne jezdece. Pa tudi dobili šale ni šlo. Med ustavljenjo prtljago je bilo mnogo

Poleg vse straže smo začeli čisti tudi Gorico. V zmedu, ki je bila v teh dneh povsod, se je našlo v mesto mnogo italijanskih ujetnikov. Pohajkovali in kradli so, kjer so le mogli. Pa smo jih začeli loviti in ekspedirati preko Soče! Smešno je bilo videti tak lov. Na cesti sta se srečala, pa si mu kar nenadoma pomolil pod nos revolver. Če se ni junak iz Kalabrije sesedel od strahu, se je na vsaj zapeljal najmanj tri korake nazaj. Menda je bil samo eden izmed mnogih, ki je imel toliko korajže, da je pokazal pete. Pa jo je tudi dobil v peto od nekega nadporočnika-Ljubljancana. Preko Soče, svojim tovarišem napravil jim je pa tako smrdelo, da so raje prečepeli par dni — v kletih.

Pa so dnevi brzeli. Zbirati so se začeli nad Gorico temni oblaki, ki so delali skrbi goriskemu slovenskemu prebivalstvu.... V sredo, 6. septembra, so se pripeljali na par avtomobilih — z belimi zastavami. Med nami je bilo že prej močno gibanje, da bi zasedli črto na Soči in jo branili kot nekakaj, toda povelje je bilo drugačeno.... In gospode z belimi zastavami so se odpeljali, mi smo pa dobili ukaz, da drugi dan ne smemo, kdor ni v službi, z orožjem na cesto....

Pa je prišel oni nesrečni 7. november 1918! Ne čelu trobentači na konjih, potem masa konjenikov, kolesarjev, motociklistov, pehoti.... Ni nam dalo ostati v vojašnici. Pri izhodu smo bili pregledani, če se ukaz izpolnjuje. Vse smo zaradi neljubljen incidentov.... Seveda pušk nismo imeli, zato je pa imel skoro vsak v žepu revolver, če ne dva. In videli smo komedijo, kakršne še nikoli! Cesta in trg poln italijanske vojaštva, na balkonu neke hiše poljubljane civilistov z laškimi generali! Včeraj bele zastave, danes pa v okrilju menda dveh divizij godvor o "laški Gorici!" Spričo vsega tega smo se mi zadržali popolnoma mirno, mnogo je pa padlo pikrih na račun poljubljajočih se "šepselnov," katerih so bila sace. Pa tudi dobili šale ni šlo. Med ustavljenjo prtljago je bilo mnogo

ki so izjavili, da če se ne bi uprli mi, bi se oni. Plebejci so priznali, da so prišli v Gorico samo valednega ker se je avstrijska armada — uprila. Gospodje so pa govorili o zmegah....

Pri armadi, ki so je imeli s seboj, so postali laški generali objestni, pa so zamenjali vse naše straže, "ki so utrjene," s svojimi; na kolodvoru se je izvršil ta akt zelo slovesno, z godbo. Ko so pa pregledali našo moč, ki je bila zelo majhna (pa kljub temu so imeli še respekt pred njo), so pa zapovedali ostankom regimenta, da morajo do jutri, petka, 8. novembra, do dvanaestih zapustiti Gorico....

ODMEV IZ VSEMIJRJA

Norveški fizik Stoermer je te dni poročal na akademiji v Oslu, da se mu je posrečilo ujeti odmev radijskih signalov iz daljave do 5 milijonov kilometrov. Poizkuse je delal v zvezi s holandsko oddajno postajo Einhoven. Signali, ki jih je poslala v vsemirje einhovenska postaja, so v Oslu čez tri sekunde povročili odmev. Ker znaša hitrost radijskih valov 300.000 km na sekundo, se je moral odmev odbiti ob točki v vsemirju, ki je oddaljena od zemlje 450.000 km. Poizkusi so se nato nadaljevali in odmevi na sprejemni postaji v Oslu so bili tako jasni, da so tako prof. Stoermer kakor njegovi trije asistenti patančno spoznali kratkovalne signale einhovenske postaje. Posebno so se dali ugotoviti posamezni časovni razstoji od 3 do 17 sekund. Iz tega je razvidno, da so prihajali signali od točk, oddaljenih od zemlje 450.000 do 2.550.000 km. Kopenhagenski izvedenec za kratke valove prof. P. Petersen izjavlja, da se s tem dokazana možnost obveščanja z vse-mirjem — če je le kda tamkaj, ki bi radijske signale razumel in sprejemal.

BERAČEVA SKRIVNOST

Pred anhaltskim kolodvorom v Berlinu je dolgo imel svoje mesto invalid z eno samo nogo, ki je moidoče prosil miloščine. Te dni je hišnik nekega berlinskega gostišča v invalidu spoznal 34letnega učitelja Stummela, ki je kot invalid nekaj časa živel v gostišču in slednjič izginil z obleko in perilom nekega drugega gosta. Berača so aretirali. Predno so ga odvedli, je prosil da bi smel iti v kolodvorsko umivalnico. Tam je imel invalid spravljen dragoceno protezo, elegantno obleko, suknjo in lakaste čevlje. Tu se je vsak dan preoblekel in kot eleganten mož odšel v svoj hotel, kjer se je vpisal kot trgovce pod tujim imenom in bil z napitnino zelo radodaren. V njegovi beraški obleki je našla policija več prgišč drobiža.

KOPALNA OBLEKA

našim rojakom najbolj priljubljen velikan francoske parobrodne družbe. Oprema, hrana in postrežba je itak slehernemu dobro znana in je vsako priporočilo nepotrebno.

V OSMIH DNEH V SLOVENIJI,

kjer Vas pričakujejo sorodniki, prijatelji in znanci. SEDAJ JE ŠE ČAS, da vredite vse potrebno za odhod.

Za ceno, preskrbo potovalnih listin in rezervacije obrnite se na

SAKSER STATE BANK

33 CORTLANDT STREET NEW YORK, N. Y.

ki jo predpisuje moda za prihodnje poletje.

7. decembra: Berengaria, Cherbourg

15. decembra: Minnetonka, Cherbourg

17. decembra: Paris, Havre

20. decembra: Stuttgart, Cherbourg, Bremen

22. decembra: Olympic, Cherbourg

27. decembra: Presidente Wilson, Trst

29. decembra: Majestic, Cherbourg

31. decembra: Pennland, Cherbourg, Antwerpen

1. januar: Minnetonka, Cherbourg, Hamburg

Albert Hallin, Cherbourg, Hamburg

New Amsterdam, Boulogne Sur Mer

Mer Rotterdam

Columbus, Cherbourg, Bremen

28. novembra: Columbus, Cherbourg, Bremen

1. decembra: Paris, Havre

2. decembra: Havre, Cherbourg

3. decembra: Havre, Cherbourg

4. decembra: Havre, Cherbourg

5. decembra: Havre, Cherbourg

6. decembra: Havre, Cherbourg

7. decembra: Havre, Cherbourg

8. decembra: Havre, Cherbourg

9. decembra: Havre, Cherbourg

10. decembra: Havre, Cherbourg

11. decembra: Havre, Cherbourg

12. decembra: Havre, Cherbourg

13. decembra: Havre, Cherbourg

14. decembra: Havre, Cherbourg

15. decembra: Havre, Cherbourg

16. decembra: Havre, Cherbourg

17. decembra: Havre, Cherbourg

18. decembra: Havre, Cherbourg

19. decembra: Havre, Cherbourg

20. decembra: Havre, Cherbourg

21. decembra: Havre, Cherbourg

22. decembra: Havre, Cherbourg

23. decembra: Havre, Cherbourg

24. decembra: Havre, Cherbourg

25. decembra: Havre, Cherbourg

26. decembra: Havre, Cherbourg

27. decembra: Havre, Cherbourg

28. decembra: Havre, Cherbourg

29. decembra: Havre, Cherbourg

30. decembra: Havre, Cherbourg

31. decembra: Havre, Cherbourg

1. januar: Havre, Cherbourg

2. januar: Havre, Cherbourg

3. januar: Havre, Cherbourg

4. januar: Havre, Cherbourg

5. januar: Havre, Cherbourg

6. januar: Havre, Cherbourg

7. januar: Havre, Cherbourg

8. januar: Havre, Cherbourg

9. januar: Havre, Cherbourg

10. januar: Havre, Cherbourg

11. januar: Havre, Cherbourg

12. januar: Havre, Cherbourg

13. januar: Havre, Cherbourg

14. januar: Havre, Cherbourg

15. januar: Havre, Cherbourg

16. januar: Havre, Cherbourg

17. januar: Havre, Cherbourg

18. januar: Havre, Cherbourg

19. januar: Havre, Cherbourg

20. januar: Havre, Cherbourg

21. januar: Havre, Cherbourg

22. januar: Havre, Cherbourg

23. januar: Havre, Cherbourg

24. januar: Havre, Cherbourg

25. januar: Havre, Cherbourg

26. januar: Havre, Cherbourg

27. januar: Havre, Cherbourg

28. januar: Havre, Cherbourg

29. januar: Havre, Cherbourg

30. januar: Havre, Cherbourg

31. januar: Havre, Cherbourg

1. februar: Havre, Cherbourg

2. februar: Havre, Cherbourg

3. februar: Havre, Cherbourg

4. februar: Havre, Cherbourg

5. februar: Havre, Cherbourg

6. februar: Havre, Cherbourg

7. februar: Havre, Cherbourg

8. februar: Havre, Cherbourg

9. februar: Havre, Cherbourg

10. februar: Havre, Cherbourg

11. februar: Havre, Cherbourg

12. februar: Havre, Cherbourg

13. februar: Havre, Cherbourg

14. februar: Havre, Cherbourg

15. februar: Havre, Cherbourg

16. februar: Havre, Cherbourg

17. februar: Havre, Cherbourg

18. februar: Havre, Cherbourg

19. februar: Havre, Cherbourg

20. februar: Havre, Cherbourg

21. februar: Havre, Cherbourg

22. februar: Havre, Cherbourg

23. februar: Havre, Cherbourg

24. februar: Havre, Cherbourg

25. februar: Havre, Cherbourg

26. februar: Havre, Cherbourg

27. februar: Havre, Cherbourg

28. februar: Havre, Cherbourg

29. februar: Havre, Cherbourg

30. februar: Havre, Cherbourg

31. februar: Havre, Cherbourg

1. marec: Havre, Cherbourg